

Günümüzde Türkiye’de işçi ve kamu çalışanları sendikalarının isimlerine ve üye sayılarına kolaylıkla erişmek mümkündür. Ancak 1950’li ve 1960’lı yıllarda bu pek kolay değildi.

Benim için hazine değerinde bir grup belgeye Çalışma Bakanlığı arşivinin eski dosyalarında rastladım.

1963 yılında 274 sayılı Sendikalar Kanunu ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu TBMM’de kabul edildi ve 24 Temmuz 1963 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Bu süreçte Çalışma Bakanlığı, ülkedeki tüm Bölge Çalışma Müdürlükleri’ne bir yazı göndererek, kendi bölgelerindeki sendikaların isimlerini, kuruluş tarihlerini ve üye sayılarını bildirmelerini istemiş. İnceleme imkanı bulduğum bir dosyada, Bölge Çalışma Müdürlükleri’nin tüm ülkeyi kapsayacak biçimde 1963 yılında faaliyette bulunan sendikaların isimlerini, kuruluş tarihlerini ve üye sayılarını içeren yanıtlarına eriştim. Saatler boyunca bu listeleri kopyaladım. Böylece 58 yıl önce Türkiye’deki işçi sendikalarının durumuna ilişkin toplu bir resim elde edebildim.

58 yıl önce zaten epeyce eskimiş durumda olan bu dosyalar herhalde çoktan çöpe veya (bir dönem moda olduğu biçimiyle) SEKA Kağıt Fabrikası’na gitmiştir.

İnternet sitemdeki belgeler bölümünde (<http://www.yildirimkoc.com.tr/index.php?p=belgeler>) 1963 yılında Türkiye’deki tüm işçi sendikalarına ilişkin bu döküme (<http://www.yildirimkoc.com.tr/usrfile/1620138381b.pdf>) erişilebilir.

Umarım benim Çalışma Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü arşivinde saatlerimi alan döküm, Türkiye sendikacılık tarihi üzerinde çalışacak kişilere bir parça yardımcı olabilir.